

Att byta till gröna tak

- En jämförelse av ekonomisk och ekologisk lönsamhet gentemot traditionella tak

Problem med hårda byggnadsmaterial, såsom plåt och betong, är deras förmåga att absorbera och hålla värme från solstrålning. Det höjer omkringliggande temperaturer och kan skapa lokala värmeböljor. De har heller ingen förmåga att binda vatten vilket sätter stort ansvar på att det finns en fungerande teknisk dagvattenhantering i kommuner.

Vegetation å andra sidan har en kylande förmåga, och binder vatten på sin ovanjordiska och underjordiska yta.

Att lägga gröna tak är ett platseffektivt sätt för att få in mer vegetation i städerna. Grönska gör samhället mer motståndskraftigt mot bland annat extremvärme och översvämningar, något som vi kan förvänta oss mer av till följd av klimatförändringar.

Nyttor med gröna tak:

- Tar hand om nederbörd som hjälper kommunens ledningar
- Främjar biologisk mångfald
- Renar luften från föroreningar
- Minskar buller
- Sänker temperaturen i staden
- Främjar människors hälsa och välmående
- Ökar effekten av solceller
- Förlänger takets livslängd

Är det gynnsamt att byta till gröna tak på befintliga byggnader?

De gröna taken kan delas upp som:

- *Intensiva* gröna tak = minst 150 mm i tjocklek
- *Extensiva* gröna tak = max 150 mm i tjocklek

Intensiva gröna tak är ofta mycket tunga och kostsamma, vilket gör de mindre lämpliga för att anlägga på redan befintliga byggnader.

De extensiva taken, vanligtvis sedum, kan dock många gånger likställas med traditionella tak, där vikten ofta liknar vikten på takpannor. Även kostnaderna kan vara jämförbara med några av de traditionella taken, under rätt förutsättningar.

Slutsats

Gröna tak kan anses vara fördelaktiga ur ett ekologiskt perspektiv, då de bidrar till ekosystemtjänster och biologisk mångfald. Däremot är det svårt att konkretisera fördelarnas omfattning eller att garantera ett visst resultat, då det påverkas av flera olika faktorer såsom klimatzon, takutformning och vegetationstyp.

Kommunens ev. vinster: Ekologiska nyttor, hjälp med dagvattenhantering, friskare klimat
Fastighetsägares ev. vinster: Förlängd livslängd på taket, minskad energiförbrukning, förbättrad produktion från solceller.

Ett byte till ett sedumtak på en befintlig byggnad kan vara långsiktigt lönsamt. Diagrammen visar en kostnadsjämförelse mellan tunna sedumtak och traditionella tak över en 90-års period. Taken är 150 kvm.

Installationskostnaden för sedum är relativt hög, men redan efter 30 år börjar en lönsamhet visas. Det beror på att tätskiktet för traditionella tak rekommenderas att bytas ut efter 30 år, medan sedumtaken klarar sig i upp till 60 år.

Efter 30 år blir alltså den totala kostnaden lägre om ett byte till sedum görs från ett betong- eller plåttak.

